

Zdzisław Maklakiewicz (9 lipca 1927 w Warszawie - 9 października 1977 tamże)

Ten genialny aktor z Warszawy

nie stronił od ostrej zabawy,

on i Himilbach,

partnerzy w filmach,

osiągnęli szczyt szczytów sławy.

(ebs)

Zdzisław Maklakiewicz - aktor teatralny i filmowy, przyjaźnił się z Janem Himilbachem, kamieniarzem, pisarzem i aktorem, z którym kilkakrotnie stanął przed kamerami m.in. w kultowym dziś filmie "Rejs" Marka Piwowskiego. Wspólnie z Janem Himilbachem stworzyli najbarwniejszy aktorski duet w historii polskiego kina.

<https://www.youtube.com/watch?v=zXy51qvh1j4>

Urodził się 9 lipca 1927 w Warszawie jako syn ekonomisty Ładysława Maklakiewicza i Czesławy z domu Normark. Bratanek kompozytorów Jana, Franciszka i Tadeusza.

Podczas II wojny światowej służył w Armii Krajowej. Brał udział w powstaniu warszawskim (pseud. Hanzen), walcząc w Śródmieściu jako strzelec w kompanii motorowej "Iskra" batalionu "Kiliński". Po kapitulacji powstańczej Warszawy przewieziony do niemieckiego obozu jenieckiego, skąd powrócił do Polski we wrześniu 1945.

W 1947 podjął studia aktorskie w Krakowie, potem w PWST w Warszawie - dyplom uzyskał w 1950. Próbował studiować reżyserię, lecz tych studiów nie ukończył. Należał do zespołu Teatru Syrena i Teatru Polskiego w Warszawie. Występował w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. Od 1958 do 1962 był aktorem w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku. W latach 1962-1964 był aktorem w Teatrze Kameralnym i Teatrze Polskim we Wrocławiu. W latach 1967-1969 - w Teatrze Starym w Krakowie, w latach siedemdziesiątych - w Teatrze Narodowym i Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

Pierwszą żoną aktora była Renata Firek, z którą miał córkę Martę Maklakiewicz.

<https://www.youtube.com/watch?v=GqBD9E-cFvA>

Aktor miał, delikatnie mówiąc, nadmierne upodobanie do alkoholu. Pijany, został pobity w pobliżu Hotelu Europejskiego w Warszawie, zmarł kilka dni później, 9 października 1977, został pochowany na Cmentarzu Powązkowskim.

<https://www.youtube.com/watch?v=weU5ic2SpDM>

2 sierpnia 2009 prezydent Lech Kaczyński pośmiertnie odznaczył Maklakiewicza Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi dla niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej, za osiągnięcia w działalności na rzecz rozwoju polskiej kultury. W styczniu 2013 nazwę rondo Zdzisława Maklakiewicza nadano skrzyżowaniu ulic w warszawskim Śródmieściu, położonemu po wschodniej stronie alei Jana Pawła II pomiędzy rondem Zgrupowania AK "Radosław" a ulicą Ludwika Rydygiera.

Filmografia

Scenarzysta:

1974: "Jak to się robi"

Aktor:

1978: "Co mi zrobisz, jak mnie złapiesz", jako ojciec rodziny

1977: "Milioner", jako kierownik sklepu mięsnego

1977: "Królowa pszczół", jako inżynier Kopacki

1977: "Lalka", jako Konstanty, kamerdyner barona Krzeszowskiego

1977: "Wesołych świąt", jako konkurent Ruiny

1977: "Rekolekcje", jako Zdzisiek

1976: "Szaleństwo Majki", jako Skowron

1976: "Zofia", jako kelner

1976: "Brunet wieczorową porą", jako kustosz muzeum

1976: "Kradzież", jako Zdzisio

1976: "Złota kaczka"

1976: "Za rok, za dzień, za chwilę...", jako artysta

1976: "Karino", jako Małeckci

1975: "Zakłęte rewiry", jako Grela

1975: "Hazardziści", jako brat Jaskólskiego

1975: "Grzech Antoniego Grudy", jako Michał Samostrzelny

1975: "Trzecia granica", jako mężczyzna w konsulacie

1974: "Nie ma mocnych", jako kombajnista

1974: "Gąszcz", jako pijaczek w knajpie Biedronki

1974: "Jabłka"

1974: "Karino", jako Małcki

1974: "Jak to się robi", jako reżyser Kozłowski

1974: "Jej portret", jako mąż

1974: "Głowy pełne gwiazd", jako ksiądz kapelan

1973: "Wniebowzięci", jako Arkaszka

1973: "Przyjęcie na dziesięć osób plus trzy", jako robotnik Karolak

1973: "Brzydkie kaczątko"

1973: "Pies"

1972: "Siedem czerwonych róż czyli Benek Kwiciarz o sobie i o innych", jako inżynier Zdzisław Bartkowiak

1972: "Na krawędzi", jako pracownik obsługujący wykrywacz kłamstw

1972: "Opętanie", jako mechanik Balcerzan

1972: "Rewizja osobista", jako szef placówki celnej

1972: "Trzeba zabić tę miłość", jako dyrektor

1972: "Chłopi", jako pisarz w Tymowie

1971: "Nos"

1971: "Niebieskie jak Morze Czarne", jako dyrektor Fisz

1971: "Motodrama", jako dziennikarz

1971: "Jak daleko stąd, jak blisko", jako Włodek

1971: "Seksolatki", jako pan Józef

1971: "Gwiazda wytrwałości"

1971: "Obcy w lesie"

1971: "Trąd jako Tuś"

1971: "Aktorka", jako Mikołaj Jazykow

1971: "Złote Koło", jako Semko

1971: "Hydrozagadka", jako doktor Plama

1970: "Dzięcioł", jako Zdzicho

1970: "Wakacje z duchami", jako Graf, prezes Towarzystwa Przyjaciół Zamku, członek bandy

1970: "Prawdzie w oczy", jako członek brygady Klisia

1970: "Dziura w ziemi", jako strażak

1970: "Przystań", jako sternik Masztalerz

1970: "Rejs", jako inżynier Mamoń

<https://www.youtube.com/watch?v=sEWHc0qml4Q>

1970: "Kolumbowie", jako powstaniec

1969: "Czerwone i złote", jako sierżant Knaps

1969: "Urząd"

1969: "Jak rozpętałem drugą wojnę światową", jako włoski żołnierz

1969: "Jarzębina czerwona", jako sierżant Kojtycz

1969: "Co jest w człowieku w środku"

1969: "Nasze miasto", jako Sam (Teatr TV)

1968: "Dancing w kwaterze Hitlera", jako przewodnik

1968: "Przygoda z piosenką", jako Drybek

1968: "Ostatni po Bogu", jako doktor Bryl

1968: "Lalka", jako Maruszewicz

1968: "Klub profesora Tutki", jako radca prawny w ministerstwie, znajomy profesora Tutki (serial TV, odc. 11)

1967: "Katarynka"

1967: "Zabijaka"

1967: "Wycieczka w nieznane", jako Niejaki P.

1967: "Marsjanie"

1967: "Słońce wschodzi raz na dzień", jako Moskała

1967: "Zamrożone błyskawice" ("Die gefrorenen Blitze"), jako drwal

1967: "Ojciec"

1967: "Komedia z pomyłek", jako Hans Kesche

1967: "Długa noc"

1967: "Kwestia sumienia"

1967: "Cyrograf dojrzałości", jako fryzjer Franek

1966: "Przedświąteczny wieczór", jako kombatant

1966: "Klub profesora Tutki", jako misjonarz, znawca archipelagu Małe Kokosy (serial TV, odc. 2)

1966: "Bokser", jako dziennikarz

1966: "Bariera", jako przyjaciółka

1966: "Cała naprzód", jako Leon, nieznośny pasażer na statku

1966: "Ktokolwiek wie...", jako mąż Wikty

1966: "Marysia i Napoleon", jako Józef Poniatowski

1966: "Bumerang" jako pan z goździkiem

1966: "Chciałbym się ogolić", jako fryzjer

1965: "Katastrofa", jako Kotarski

1965: "Śmierć w środkowym pokoju", jako Wójcik (film TV)

1965: "Salto", jako rotmistrz

1965: "Święta wojna", jako Kożuszek

1965: "Trzy kroki po ziemi", jako lekarz powiatowy

1964: "Rękopis znaleziony w Saragossie", jako don Roque Busqueros

1964: "Giuseppe w Warszawie", jako fałszywy wartownik

1964: "Barwy walki", jako dowódca oddziału AK

1964: "Rachunek sumienia", jako Wójcik

1964: "Prawo i pięść", jako Czesiek

1964: "Pierwszy dzień wolności", jako podporucznik

1963: "Pamiętnik pani Hanki", jako Włodek Brzeski

1963: "Rozwodów nie będzie", jako kierownik „Estrady"

1963: "Skąpani w ogniu", jako Sprężyna

1963: "Dwa żebra Adama", jako prokurator

1962: "Jak być kochaną", jako dziennikarz

1961: "Samson"

1961: "Złoto", jako Smutny

1959: "Wspólny pokój", jako student prawa Bednarczyk

Gościnnie w serialach telewizyjnych:

1976: "Zaklęty dwór", jako żołnierz

1976: "Polskie drogi", jako profesor Karol Maria Fabiankiewicz, nauczyciel tańca

1976: "Daleko od szosy", jako sprzedawca w domu handlowym

1975: "Obrazki z życia", jako Sobierajski, przewodniczący rady zakładowej

1974-1977: "Czterdziestolatek", jako Jodłowski "Dżuma", kolega Karwowskiego z podstawówki

1973: "Stawiam na Tolka Banana", jako Aksamitny Heniek, paser

1967-1968: "Stawka większa niż życie", jako Untersturmführer Max Abusch

Niewymieniony w czołówce:

1972: "Chłopi"

1972: "Jezioro osobliwości"

1971: "Kocie ślady"

1971: "Jeszcze słyhać śpiew i rżenie koni..."

1968: "Wszystko na sprzedaż"

Film dokumentalny:

"Ludzie kina - Zdzisław Maklakiewicz", reżyseria: Łukasz Kos, Jacek Papis, scenariusz: Jacek Papis, Łukasz Kos

<https://www.youtube.com/watch?v=cCVrqHF2Bkk>

3 lutego 2015 nakładem wydawnictwa Prószyński i S-ka ukazała się poświęcona Maklakiewiczowi książka córki aktora, Marty Maklakiewicz - "Maklak. Oczami córki".

Podczas renowacji starego pianina Marta Maklakiewicz przypadkowo odnalazła w jego wnętrzu czarny notes. Jak się okazało - notes taty, Zdzisława. Moment ten stał się początkiem drogi, którą przeszła tropem znaleziska, śladami swego ojca, w miejsca ważne dla niego.

Opowieść Marty Maklakiewicz pokazuje bohatera ponad stu polskich filmów w intymnym i nie do końca różowym

świetle. Książka odkrywa wiele rodzinnych tajemnic, bez pruderii opowiada o życiu w „baśniowym nastroju” suto zakrapianych imprez towarzyskich ówczesnej Warszawy.

Prócz anegdot z życia kolorowego ptaka odkrywa jego prywatną twarz. Jakim był ojcem? Nieudanym. Jakim był mężem? Dwukrotnym, acz za każdym razem bardzo krótko. Jakim był synem? Dominował nad ojcem, ale sam był całkowicie zdominowany przez matkę. Co chował w zanadru duszy? Stres po hekatombie powstania warszawskiego i gehennę, jaką przeżył w dwóch obozach hitlerowskich. Dlaczego pochodząc z rodziny utalentowanych muzyków, zdecydował się na własną drogę artystyczną i został aktorem? Dlaczego wołał film od teatru? Kto był jego aktorskim idolem i niedoścignionym mistrzem.

Jest to również historia wielkiego uczucia, jakim Maklakiewicz darzyła jego pierwsza żona, mama Marty, Renata - aktorka, malarka i poetka. Do końca życia wpajała córce miłość do ojca, wielkiego i wspaniałego człowieka. Choć ich małżeństwo nie wytrzymało próby czasu i charakterów, więź łącząca tę parę zdawała się trwać aż do tragicznej śmierci pani Renaty. I teraz znajduje swój obraz w książce ich córki.

[całe życie mieszkał w mieszkaniu] matki, Czesławy Maklakiewicz, w centrum Warszawy, przy ul. Kopernika 11. Lokal mieścił się na trasie traktu pijackiego, zwanego "szlakiem hańby", na którego trasie znajdowały się m.in. klub Harenda, SARP, Kameralna, Ściek (czyli klub Stowarzyszenia Filmowców Polskich przy Trębackiej), Hotel Europejski oraz SPATiF. Maklakiewicz był stałym wędrowcem na tym szlaku.

Kiedy na świat przyszła Marta, aktor coraz rzadziej pojawiał się w domu. Ostatecznie córeczka trafiła na wychowanie do drugiej babci, do Gdańska i rzadko widywała rodziców. Kontakt z ojcem nawiązała dopiero na studiach w Warszawie, ale nigdy nie był on zbyt intensywny ani serdeczny. Zdaniem córki, z wielu wspaniałych ról Maklakowi najgorzej wyszła rola ojca. (*fragment podlinkowanego wyżej tekstu z książki.onet.pl*)

<https://www.youtube.com/watch?v=b-5Xbl4F1S8>

profil na stronie culture.pl